

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vasuti-ut 17.
Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Küzdelem a nemzeti létért.

A „Szaboles” részére írta: **Katona Béla.**

Diadalmas erővel hódít teret az elmékben és szívekben *Bánffy Dezső* báró szózata. Nem lehet ezen csodálkozni. Semmi se csodálatos, a mi természetes. És mégis a lelkesedés fellobogó tüze, járja át hallatára a nemzetet. Fellélegzünk, s lelkünket megújított bizalom önti el. Ismét tudunk hinni aspirációink teljesülésében, s remélni, hogy boldogulásunk nyomán felépül végre a magyar nemzeti állam.

Nehéz a helyzetünk, s még sulyosabbak voltak a haza sorsán aggódó férfiak gondjai, mert pártviszonyaink már-már a romlás útjára sodorták a nemzetet. Évtizedeken át két pártra volt bízva az ország sorsa. A szabadelvű-pártra, a mely azt intézte, s a függetlenségi pártra, mely az ellenőrzést vallotta feladatául. A most lezajlott hatalmas harc, mely nemzeti jogaink elismerését célozta, szomorú és lesújtó fényt vetett a párt-viszonyokra.

Tapasztaltuk, hogy a szabadelvűpárt nem egyéb lelkiismeretlen parlamenti többségnél, melyet állás-foglalásában korántsem kijegecedett nemzeti célok és elvi szempontok vezérelnek, hanem csupán a hatalom, fentartás nélküli szolgálata és az egyéni érvényesülés fékezhetlen vágya.

Ennek a pártnak nincs joga számottartani a nemzet bizalmára. Az olyan párt, mely megalkotni segítette az 1899. évi XXX. t.-cikket, s midőn annak az önálló vámtérületre kiható előnyeit élvezhették volna, egyszerűen átgázolt rajta, csak hogy a gazdasági életünket lenyűgöző közös vámtérület továbbra is fentartható legyen; az a párt, mely az ujoncjavaslat benyújtásakor a létszámemelést feltétlenül szükségesnek tartotta, s aztán mégis gondolkodás nélkül elejtette: a mely a hadsereggel szemben támasztott nemzeti követelésekről soha hallani se akart, s utóbb Bécs engedékenységé folytán mégis kilenc pontban sajtolta össze kuruc hajlandóságait, elfojtván ezzel jogos követeléseink teljesítését; a mely — egészben véve — 67-ediki kiegyezés alapján és szellemében való kormányzásra vállalkozott, de az abban lefektetett alkotmány jogi biztosítékainkat évtizedek folyamán, a gyakorlatban deformáltatni és elcsenevészedni engedte: az a párt valóban érdemtelen bármi bizalomra, vagy támogatásra.

De más-e a helyzet, ha pártviszonyainkat bármerről is szemléljük? Sajnos, mindenfelől degenerációt és a nemzeteltető eszmék tökéletes elposványosodását szemlélhetjük. Míg a szabadelvűpárt lomha gondatlansággal szegődött az osztrák centralisztikus törekvések szolgálatába, addig

a függetlenségi pártok a 67-es kiegyezés védelmébe sodortattak. A függetlenségi párt soha sem lesz képes megcáfolni azt, hogy pártelveinek teljes figyelmen kívül hagyásával tisztán a 67-es alapon állott a legutóbbi nagy harcban is. De van még ennél is lényegesebb szempont a mely a függetlenségi párt politikai törekvéseit és megbízhatóságát tiszta világitásba helyezi. Az az indoklás, a melylyel a leszerelést a nemzet előtt elfogadhatóvá tenni és szépitni igyekezett, hogy t. i. a párt meggyőződött törekvéseinek sikertelenségéről s arról, hogy elvei egy hatalmasabb akaraton törést szenvednek.

Mi ez, ha nem a vég kezdete? Mit gondoljon a nemzet egy olyan pártról, mely maga sem reméli elveinek diadalra jutását? *Bánffy Dezső* báró ennek klaszszikus kifejezést adott épen e lap hasábjain. Joggal mondhatta, s nézetét bizonyára osztja a nemzet is: „Oly ellenzék, mely törekvése jogos, vagy sikeres voltában nem hisz, nem jogosult arra, hogy politikai párt legyen!”

Már pedig ez a helyzet tényleg előállott. Minden elfogulatlan embernek be kell látnia, hogy a pártkeretek ilyen eltolódása mellett lehetetlen bízni az elvek őszinteségében, de képtelenség feltételezni azt is, hogy az így támadt és mind élesebbé váló díszharmonia mellett egésze

T Á R C A.

Egy tehetséges asszony.

— Írta: **Pekár Gyula.** —

Párisi naplóból jegyzem ki a következőket:

*

... Ma reggel levél Mme d'Etioletól. Ez a fáradhatatlan szalontartódáma csakugyar beváltja ígéretét, amit a tél elején tett: minden héten valami hírességet, vagy legalább is érdekes újdonságot mutat be irodalmi szalonjában. Nem más nyitotta meg a sort, mint maga Anatole France hitehagyott szerzetesi arczával és szúró, szinte ördögös szemeivel, utána jötték egymásután: egy madagaszkari diplomata, egy valóságos halálra ítélt nihilista, egy híres nápolyi médium, egy Indiából érkezett buddhista koldus-herceg, egy ausztráliai festő s Toru Terao, japán professzor. Mme d'Etiolenek egyáltalában már néhány kitűnő fogás sikerült, ami szalonját illeti, kérelmetlenül erélyes ő. Tavaly ugyszólván haldokolva hozatta el magához a dicső, öreg Ambroise Thomast, — ezidén már egyszer

kölcsönkérte a „Mercure“-től a nehezen kapható és romantikusan csinos Pierre Louyst és az idény végére megígérte nekünk — d'Annuziot! d'Annuzio lesz szalonjának ezidei főszencziója, — nem tudom, hogy fogja elhozni, de annyit már eddig is kivisz rész ígéretével, hogy sikeresen harcol a többi „szerdai“ szalonok ellen, s nem ereszti ki hivat a kezei közül... Nos, diadallal írja, hogy szerdája ma ünnep lesz, egy „Valéri-ünnep.“

Valéri? Bevallom, pillanatra nem voltam a helyzet magaslatán. Ez a Páris csakugyan a világ közepe: az egész emberiség gondolatcsatornáit ide torkollanak össze, s mindennap annyi igazán érdekes, új egyéniség tűnik fel, hogy lehetetlen valamennyit számon tartani. Néha megijedek tőle, milyen szédítő gyorsasággal élnek és felednek itt az emberek. Egyik nagy benyomás örökké a másikat kergeti, és soha nincs idő arra, hogy e benyomások gyökeret verjenek és meggyőződéssé nőhessenek fel. Eredmény: az emlékező tehetség csodálatos gyöngülése. Páris csak tegnapi, legfeljebb tegnapelőttre emlékszik... Nagyszerű iskola a feltűnni vágyóknak, p. o. a mi hiu gavallérjainknak kikeről, ha Pesten nagy garral nyilvánosan elköltének pár tizezer forintot, a hálás város

hónapokig beszél. Itt teljességgel lehetetlen feltűnni. A tizmilliók maharadsára ki idejött mulatni, csak egy napig figyelt Páris, addig míg az első millióját felváltotta. Az egyedüli mód, hogy Páris háromnapnál tovább figyeljen az emberre, az, ha anarkistakép revolvvert emel a köztársaság elnökére.

Valéry? Egyszerre aztán a homlokomra ütöttem s magam is lelkes kíváncsisággal kiáltottam fel: Bravo Mme d'Etiole! Ez már derék, végre hát megláthatjuk ezt a rejtélyes, geniális asszonyt!

Ki is ez a Jehanne Valéry voltaképp? Hamar előkerestem a „Figaró“ egy minapi számát. Nem is egy, hanem négy kritikus írt egy cikkben egyszerre ennek az asszonynak a Georges Petit kistermében rendezett kiállításáról. Négy kritikus: egy festészeti, egy szobrászati, egy zenei és egy irodalmi kritikus. Nyilván megírhatta volna egy ember is ezt az ismertetést, de hát a lap ép tüntetni akart, s azért vett négy elsőrangú ítéset, hogy annál jobban dicsőítse azt a nőt, ki a „szpecializmus“ e szűkkeblű korában ekkora csodába menő „univerzális“ tehetséget árul el. Tényleg alig látott a világ még ilyen sajátságos kiállítást. Madame Jehanne Valéry festő, szobrász, zeneszerző és író volt egyszerre, nemcsak hatalmas festménytárlatot

**!! Fekete és színes napernyőkben, női, férfi gallér és nyakken-
dőkben, keztyűkben stb. újdonságok folyton kaphatók: !!**

EISLER KÁROLY női-, férfi divat, rövidáru és cipő üzletében
NYIREGYHÁZÁN.

ges fejlődés következhet be. Hiábavaló bármely tagadás, ma az az állapot, hogy a dinasztia önként érthetőleg bízik az abszolútizmusra is könnyen hajló szabad-elvűpártban, de épen ezen nemzetietlen magatartás miatt nem bizhat benne a nemzet. A függetlenségi pártok törekvéseiben viszont bizott ez előtt a nemzet, de idegenkedett a teljes szakadásra irányuló törekvései miatt a dinasztia. Az így keletkezett ellentéteket még inkább zavarossá és áthidalhatlanná tette az, hogy maguk a függetlenségi pártok is a 67-es alapra síkoltak, a mi a nemzetnek elveik őszinteségébe vetett hitét rendítette meg.

Ebben a válságos helyzetben, a politikai pártok ezen teljes fejetlensége közepett zúgott végig az országon Bánffy Dezső báró hatalmas szózata. Csoda-e hát, hogy új élet ömlött az elesüggedt lelkekbe? Mint tikkasztó, gyötrelmesen fojtó melegtől kiesztant zivatar, úgy tombolt végig ez a szózat az országon, s elemi erővel verte szét azt a piszkos párázatot, mely nemzeti létünk jövőjét eltakarta szemünk elől. Ma már ismét tisztán látunk. Ragyogó fényességgel tündöklük elénk a nemzeti állam kiépítésének célja, s tárul elénk az út, mely ehhez a magasztos, szent célhoz elvezet.

Nagy és nehéz küzdelmek előtt állunk. Nem áztatjuk magunkat, hogy könnyű lesz a munka melylyel a célt mindjobban megközelíteni akarjuk. A maradiság, az emberi természetben fekvő kényelemszeretet és a meglévő pártkeretekhez való göresös ragaszkodás számtalan akadályt gördíthet utunkba. Az Ujpárt mindezen diadalmasan fog keresztülgázolni, s a kibontott zászlót diadalra vinni.

Vajon fog-e akadni magyar ember, igaz hazafi, a ki ebben a küzdelemben nem mélyed el önmagába, s nem fog érezni vágyat arra, hogy mellénk álljon a siker kivívására és azon cél elérésére.

mely nem egyéb, mint a független, nemzeti magyar állam kiépítése?

Nem hiszünk! Velünk van az igazság, velünk lesz a nemzet!

Mit várunk báró Bánffytól.

A politikai tétlenség zibbasztó álmából felébredt a magyar nemzet. A politikai hitvallás azon igéje, melyet báró Bánffy Dezső imént kibontott zászlójára irt, visszhangra talált az egész országban. Emez ige palota és kunyhóban otthonra lelt. Ezen ige éltető lelkévé, mozgató erejévé lett az egész nemzetnek. Élet, hazafiság, pezsgés tapasztalható mindenütt, ahova a Bánffy párt zászlajának suhogása elhallatszott. Édes remény, biztató hit támadt a csüggedés nyomában, mely arra int, arra tanít, hogy a nemzetnek élni, munkálkodni kell, ha azt akarja, hogy itthon boldog, a legmesszebb idegenben pedig tiszteltté legyen!

Hazánk ezeréves történetében alig van feljegyezve olyan név, mely aként találta volna meg az utat a nemzet szívéhez, mint báró Bánffy. Ő az, aki felkutatva mindazon sebeket, melyek a nemzet testét sorvasztották s midőn a kórt teljes nagyságában felismerte, bizton ható gyógyszerrel gondoskodott. A beteg nemzet cselekvésre nyújtotta karját ki, mert érzi, hogy sorsa nem lehet a tétlenség; érzi, hogy eszköz nem lehet többé azok kezében, akik nem hazafias célért küzdenek, hanem az önző számítás eszközévé akarják a jobb sorsra érdemes nemzetet alacsonyítani. Felébredt, felujult tehát e nemzet, mert megértette e báró Bánffy intő szózatát.

Ilyen körülmények mellett önként felmerül azon kérdés: mit várunk báró Bánffy Dezsőtől?

Azt várjuk tőle, hogy legyen következetes ama programhoz, melylyel az utat mindnyájunk szívéhez megtalálta. Legyen erős, kitartó a haza javáért, a kitűzött célokért való küzdelemben, mert csak így számíthat a nemzet támogatására, fáradozásának sikerére és nemzetünk hálájára.

Nemzetünket annyi csalódás, annyi megpróbáltatás érte már, hogy igazán elérkezettnek látja az időt, miszerint legyen egy férfi, akit követni tudjon, akit bizalmával megtiszteljen, akit osztatlan támogatásával kísérjen a nemzeti küzdelem útján.

Ilyennek ismertük fel báró Bánffyt. Ha ilyenek nem ismertük volna, még elképzelni is lehetetlen lett volna amaz óriási hatást és eredményt, melyet Bánffynak a nemzethez intézett programja elért.

Soha ne feledje azonban báró Bánffy, hogy ama ragaszkodást, ama nagybecsülést melylyel iránta és eszméi iránt a nemzet viseltetik, meg kell becsülnie, s még fokozottabb mértékben kell kiérdemelnie. Koronás fők vannak, akik nem dicsekedhetnek az őszinte becsültetésnek olyan megnyilatkozásával, mint báró Bánffy. Többet ér ez egy önértetes, egy hazafias érzelmű politikusra, mint bármely bérenhad mesterkelt hajlongása.

Amiket mi báró Bánffytól várunk nem kivihetetlenek. A nemzet akarata erősebb a legerősebb sziklánál. Már pedig Bánffy Dezsőt a nemzet akarata övezi. Ez kíséri jóra, hazafiasra irányuló munkásságában. A nemzet megértette Bánffyt és ő megértette a nemzetet. Kölcsönös megértés, biztos záloga egy szebb jövőnek, a haza felvirágzásának. A nemzet fogja teljesíteni a maga kötelességét, de joggal várja el Bánffytól, hogy legyen benne erős akarat, tántoríthatlan hazafiság, melylyel céljait elérni a legszentebb kötelességének ismerje.

Ismétlem, hogy báró Bánffytól erős akaratot várunk, mert enélkül üres frázissá törpülnének magasztos kijelentései. Hiszen vannak, akik halhatlan nagyok, dicső elődök eszméinek követését tüzték ki feladatukul; de politikai szereplésük elérhetlen ideák kutatásában, meddő munkában, a nemzetnek jobb jövővel való kecsegtetésében nyer kifejezést. Az ilyen ember nem politikus. Az ilyen ember, vagy ilyen párt lejárt önmagát, elveszti a nemzet bizalmát. Szolgáljon eme körülmény minden szereplő férfura nézve intő például.

Azt várjuk báró Bánffytól, hogy ne csak saját pártjának legyen igazi vezére, hanem eredménynyel hasson oda, hogy az ellenzéki pártok sürgősen tömörüljenek hazánk javára. Hiszen egy országban sincs az ellenzék úgy széttárgolva, ereje, képessége úgy szétforgácsolva, mint nálunk. Épen ez az oka, hogy a nemzet minden jogos követelése teljesülhetlen óhajja lesz, a kormány és pártjának túlkapásaival szemben. A nemzet nyögi, viseli e türelmetlen e visszás állapotot sajnos következményeit és kész Bánffyt követni, ha a nemzet képviselőink erejét

és szoborkiállítását mutatott be, hanem a délután bizonyos óráiban egy elsőrangú hangversenyének meg egy ifjú zongoravirtuóz előadják zeneszereményeit, — esténként pedig az „Odéon“ egy művésze elszavalja verseit. Regényeit ott árulták a kiállításon, s mindenki tudta, hogy a „Comédie“ is felfedezvén őt, végre elfogadta előadásra egy régebben beadott Proverbe-jét... A világ elbámult. És a Figaro nagyon kiemelte, hogy itt nem valami kapkodó dilettánsról van szó, aki mindenbe belekezd és semmiben sem viszi semmire, hanem egy kész nagy művészről, aki négy művészetbe fogott bele és mind a négyben „érthetetlen“ magasra vitte. És nem utánzott Madame Valéry senkit, ki volt az zárva, hogy udvarias művészek segíthettek volna neki: festményei, szobrai, muzsikája, irodalma mind hasonlítottak egymáshoz, mind testvérek voltak ennek az asszonynak az új és teljes egyéni ihletében... Festményeiről szólva írta csodálattal említette új színei s hangulatai naiv erejét és kompozíciójának nőies merészségét, szobrai előtt maga Falguière mester levette a kalapot és kiírta, hogy felfogásában „friss esetediségben“ egész új irányt lát, mely hivatva volna, az antik szobrászatot a modernnel kibékíteni. Zenedarabjait méltatva Bruneau bevallotta, hogy kár Madame Valérynek hangverseny-

zenében elforgácsolni tehetségét: drámai tehetségével írjon nagy operákat... Ami írói tevékenységét illeti, a közönség nagy csodálkozására nem más, mint maga Bourget vállalta magára regényeinek és költeményeinek az ismertetését. Minden udvariaskodást félretéve, lelkesen hasonlította őt, Chateaubriandhoz, dicsérte meglepően eredeti invencióját s azt a nőiesen merész mesésövést, „amelyben az asszonyok nyilván felette állnak már a férfiaknak“... Aztán szokott lélektani módszerével nemcsak összegezte ítéztársai véleményét, hanem ennek „a női rejtélynek“ a mélyére igyekezett hatolni... „Úgyszólván egybenhangzóak mind a négyünk ítélete, „irá“, — mind a négyen látjuk a tehetséget, láttunk olyan kezdetet, ami más férfinnál tisztességes végsikernek is beillene, s álmélkodva kérjük: miért állt meg az egyes művészetekben mindig a legszebb reményekre jogosító ponton? Egyáltalában miért foglalkozott ennyi műfajjal? Hisz ha bármelyikre, de — egy ágra tömörítene tehetségét, — mi lehetne belőle! Írta azt akarja, legyen festő, Falguière azt, legyen szobrász, Bruneau indulatosan követeli, őt a zenének, én pedig a magam részéről meg vagyok győződve, hogy be nem szenteli magát kizárólag az írói pályának, korunk egyik legérdekesebb talentumát veszíti el benne...“

De hisz Mme Valéry ennyi művészet mellett még sokkal nagyobb lélektani probléma. Mi a titka ennek a sfinxnek, aki nyilván játszva teremt remekműveket s aztán női hütlenséggel játszva hagyja ott a művészeteket, — aki egészben véve megszegyeníti e beteg kor férfivilágát s „univerzális“ tud lenni a művészetekben, mint egykor Humboldt univerzális volt a tudományokban. De hisz a művészetben még sokkal nehezebb univerzálisnak lenni, — majdnem lehetetlen. Írás és festészet még járja együtt, — de hát a szobrászat és zene? És mindenekfelett ez a négy együtt? Férfi alig volna képes ily ellentétek kibékítésére: a női lélek, fájdalom, még ismeretlen gazdagsága és simulkonysága kell ekkora végletek kiegyenlítéséhez. A messze jövő nőben még egészen újjá születhetik a művészet... Most, hogy együtt látjuk műveit, mindannyian emlékszünk korábbi években kiállított festményeire, szobraira, előadott zenedarabjaira és kiadott regényeire. Dicsértük is e műveket akkor, főleg, mert nagy reményekre jogosítottak, de aztán elhallgattunk. Miért? Azért, mert ő is elhallgatott. Hisz ismétlem, itt a rejtély: ki ez a csodálatos asszony, aki érthetetlenül abba hagy mindent és épp a legszebb pillanatban?“

(Folyt. köv.)

Az idény előre haladottságánál fogva **napernyők** leszállított áron, továbbá a legújabb ruhadíszek, **csipkegallérok**, övek, stb. nagy választékban kapható

Kohn Ignác

női, férfi-divatáru üzletében, városház palota.

összpontosítani képes lesz. Komoly, összetartó munkásság programját vigye Bánffy azon országháza, ahol gyakran üres beszédek, boszantó élcelődéseket, szálnalmas mosolyra indító közbeszólásokat lehet hallani.

De nem folytatom tovább, mert szeretem remélni, hogy azon báró Bánffy, aki ismeri hazánknak számtalan ügye-baját, a nemzet támogatása mellett, a nemzetért, a nemzetnek fog élni, áldásosan munkálkodni,

Egy választó.

Nyiregyháza város általános vízvezetéke.

A „Szabolcs” 25-ik számában fenti cím alatt közölt cikkelyre a 26-ik számban Cunctator némi megjegyzéseket fűz, illetve kénytelen a cikkely néhány adatát rektifikálni. A néhány adat közül elsőként a vízfogyasztás szerepel s ez Cunctator szerint tévesen számított, minthogy a városban magában lakók száma ma sem éri el a 20.000-et, holott a fogyasztás 32.000 lakost tételez fel. A lakos szám ezen elosztását kétségtelenül elismerem. De én úgy tudom, — s lehet, hogy tévesen vagyok értesülve, — hogy egy része a nyiregyházi tanyák lakosságának az év bizonyos részét a városban magában lévő, tulajdonát képező portán tölti s csak kisebb része gazdáinknak az, melynek a városban nincs mit keresnie.

Továbbá Nyiregyháza város területén a hetivásárok, ünnepek, forgalom, üzlet stb. folytán állandóan több ember tölti el a nappali idő egy részét (— mint minden vidéki centrumban —) mint a tényleges bentlakó lakosság. Így tehát azon számot, mely a vizet fogyasztani van hivatva sem a jelenben, sem a jövőben pontosan fixálni nem lehet, de mindig célszerű a számítottnál lényegesen nagyobbak felvenni. Maga ezen szám pontosságát nem is oly fontos, mert hiszen a napi fogyasztás még egy másik tényező szorzatából is kerül ki, a fejenként és naponkénti vízegységből, mely 60 és 600 liter között váltakozik. Ha ugyanis 100 liter vízegységet veszek fel, úgy világos, hogy 1760 köbméterből ennyi egység 17.600 lakosnak fog jutni, 50 liter pedig 35.200 lakosnak, a lényeges minden esetben az, hogy mennyi köbméter kerül tényleg fogyasztás alá s erre vonatkozólag számítható, hogy az 1760 köbméterből 32.000 lakos esetén egy-egy lakosra 55 liter víz jut, 1000 köbméterből pedig 31 s ez a vízegység, mint a minimálisnál is kevesebb, bátran felvehető, tényleg elfogyasztandó mennyiségnek.

A másik ok, a miért 32.000 lakost kell számítani, — sőt 35.000 sem volna sok — az, hogy ily vízművek legalább is az amortizációs költségen lejárásáig terjedő időszakra, helyesen azonban a belátható időkre tervezendők.

Kérdés tehát, elfog-e tényleg fogyni az 1760 köbméter víz, amely 55 literjével 32.000 lakost, 88 literjével pedig 20.000 lakost van hivatva kielégíteni? Én valószínűnek tartom, hogy el fog fogyni, sőt meg merem jósolni, hogy e mennyiség — ha csak a vízfogyasztást kötelezőleg nem fogják vizórákkal szabályozni — már az első évben kevésnek fog bizonyulni.

Arad, Pozsony, Kolozsvár, Pécs, Nagyvárad, Győr, Szombathely stb. egyszóval minden megyeszékhely, hol az utóbbi években modern vízmű épült, mind kényszerültek rövid idő alatt vízvezetéküket kibővíteni, pedig e helyeken sem a város belterületén momentán lakó számot vették alapul, hanem a város teljes lakosságát, 50 éves szaporulattal együtt, fejenként és naponként 100—150 liter vízegységet számítva.

A midőn tehát én a lehető legkedvezőt-

lenebb viszonylat kedvéért 1000 köbméter napi vízfogyasztásig csökkentettem a várható bevételt, csupán azon eklatáns példa kedvéért tettem, hogy még ezen esetben is kimutassam a befektetés jövedelmezőségét, a mennyiséget pedig azért osztottam 20.000 helyett 32.000 lakosra, minthogy szerintem ezen mennyiséget tényleg utóbbi szám fogja elfogyasztani és közvetve megfizetni, illetve helyettük és nevükben el fogja fogyasztani a város az utcák locsolására, tüzoltásra, idővel a csatorna hálózat öblítésére.

Ha a jövedelmezőséget, illetőleg ezek nem nyugtatják meg az olvasót, (— bár még én eddig egyetlen városi és községi vízvezetéről sem hallottam néhány ezer közül, amelyek nem jövedelmezett volna tisztán 4%—16%-ig —) úgy tetszése szerint felemelheti a víz hektoliterjének árát néhány tized fillérrrel s a kedvezőbb mérleg kész.

Arról azonban nem tehetek, hogy közegészségügyi, köztisztasági és tűzrendészeti tekintetben cikkelyem kellő biztosítékot nem nyújt, illetve, hogy kétségben hagy az iránt, miszerint a vízmű a városra a közvetlen és közvetett terhekkel szemben csupán kényelmi előnyöket nyújtana. E pontnál a szakértelem hiányát felesleges volt hangsúlyozni. Hogy a vízműnek mi a célja, azt bővebben megmagyarázni szükségtelen s hogy a vízmű e többszörös célt el fogja-e érni, arra biztosítékul nem hírlapi cikkelyek szolgálnak, hanem egy jól átgondolt tervnek jó megépítése.

Hogy pedig az általam irt cikkely keretében — egyszerűen — vázolt megoldás (vízbeszerzés, viztorony, szivattyú telep, főnyomó cső stb.) szintén szűkölködnék műszaki helyesség biztosítéka nélkül, ezt úgy hiszem, — Cunctator sem állítja. Biztosítottam tehát a jövedelmezőséget, a helyes működést, egyszóval mindazt, a mit vízvezetékűtől várni lehet, a mennyire egy cikkely keretén belül lehetséges volt.

Talán nem lesz érdektelen egyúttal vázolni azon módszert is, mely alapon volna a vízdíj kivethető a lakosságra, lévén ezen kérdés a legkényesebbek közül való. Számos különböző kulcs közül a következőt tartom a legméltányosabbnak.

1. Minden beltelek, háztulajdonos — míg a házában lévő lakások ki vannak adva, — hozzájárulna a vízdíjakhoz, tekintet nélkül a telek fekvésére, egy egységgel szobánként azon cimen, hogy a vízvezeték közvetve és közvetlenül előmozdítja a közegészségügyet, tisztítja a levegőt, a közutakból vehet vizet díjtalanul, a tűzcsapok veszély esetén rendelkezésére állanak.

2. Minden beltelek és háztulajdonos, kinek ingatlana mentén csövezeték fektetett, két egységgel járulna a költségekhez, minthogy a nyilvános vízvételi helyek közvetlen közelében vannak s meg van a lehetősége annak, hogy telkére bármikor kevés költséggel a vizet bevezethesse.

3. Minden háztulajdonos, ki a házába bevezeteti a vízvezetékét, évente három egységet fizetne lakószobánként, három egységet konyhánként, tíz egységet fürdőszobánként és öt egységet a szennyvíz-vezeték öblítésére.

4. Ipartelepek, fürdők, vendéglők, kávéházak stb. a nyilvános helyiségek m²-je, vagy az egyenes adó arányában járulnak a vízdíjakhoz.

5. A 3. és 4. pontok alatt felsoroltak az ott részletezett alapidíjakon kívül a házi vezetékbe kötelezőleg beiktatott vízmérő óra szerint külön fizetnék az elfogyasztott vízmennyiség árát.

A cikkely „néhány adata” közül, melyek helyesbitendők volnának, második azon körülmény, hogy Nyiregyháza a vízegységre nagyobb cső mennyiség szükségeltetnék, mint más városban és sablon nem alkalmazható. Helyesbitésről tehát csak úgy lehet szó,

ha igaz az, amit Cunctator — bár burkoltan — feltételez, hogy én a költségeket nem számítottam, hanem lakosság arányában sablonosan húztam volna rá a nyiregyházi viszonyokra. Bocsánat, de vagy ki tudja számítani Cunctator, hogy a szivattyútelepre, csövezetékekre, viztoronyra, vízbeszerző telepre megadott költségelőirányzatot speciell Nyiregyháza vonatkoznak-e, vagy nem tudja. Az első esetet siet megcáfolni nem szakavatottságának harmadszori ismétlésével, marad tehát a második eset. Ugyan vajjon a csövezetékekre, betonra, mélyfurású kutakra általom felvett egységárak rektifikálásáról volna-e tehát szó? Legfeljebb ismételhetem, hogy nem tartom szükségesnek, miszerint az összes utcák egyidejűleg láttassanak el csőhálózattal s az előirányzat sem vonatkozik az összes utcákra. A furó csövek, vízvezetési csövek, gépek, szivattyúk egységárait pedig a helyi viszonyok egyszerűen semmi befolyással nincsenek.

Egyébiránt példaként említem, hogy Besztercze igen sűrűn épült városka ugyan, minthogy azonban a vizet gravitációval 20 kilométer távolságról akarják a városba bevezetni, vízvezetéke aligha nem lesz aránylag drágább, mint Nyiregyházáé.

Tévedésnek tartom, hogy Nyiregyháza-nak ne volna sűrűbben lakott belső zónája. Erre nem csak a lakóházak és családok számának viszonya a kritérium, hanem a telkek nagysága, az üzletek száma, középületek, hivatalok, iskolák elhelyezése. Ha a város belső körét, melyet határolva képelek az evang. templom, főgimnázium, postahivatal, Zrinyi sz., Európa-épület, vármegyeháza, ref. templom és izr. templom által, összehasonlítjuk az ezen zónán kívül eső területtel, lehetetlen, hogy a különbség szembe ne szökjék. Hogy a külső zónában is van újabban épült ház és néhány középület: (kaszárnyák, kórházak, vágóhid, vasut) az kivált utóbbiak rendeltetéséből folyik, de az arányt csak kis mértékben folyásolja be. Az pedig tagadhatatlan, hogy a belső zóna fogyasztása, mint mindenütt, úgy Nyiregyháza-n is nagyobb lesz.

Ezek lettek volna a rektifikálandó pontok.

Szívesen nyujtok azonban felvilágosítást a többiekre is.

Tehát a csőhálózatnak (a vízvezeték központjának) mikénti fektetésének kérdése is sötétben való tapogatózás volna, míg a város szabályozásának kérdése el nem dől.

Először is: én el tudok képzelni vízvezeték egységes csatornázás nélkül is, de nem kell képzelő tehetségemhez fordulnom, mert nap-nap mellett eleget látok. Viszont már nem. Az utcai kifolyók felesleges víze ártalmatlanul folyik oda, hová az eső víz, az öblített szennyvíz-vezeték pedig megfelelő földalatti hermetice elzárt medencékbe szolgálnak éppúgy, mint a póce- és tözegrendszerénél s időnként kiüríttetnek. Az azonban már más kérdés, hogy nem-e tökéletesebb megoldás a kettő együtt! Kétségtelen, hogy az s erről talán idővel eshetik néhány szó e lap hasábjain. De hogy a szabályozás és a pontosabb lejtezési felvétel a 25-ik számban vázolt vízműgerincre teljességgel semmi behatással nem lehet, az az alábbiakból könnyen megérthető.

A vízmű központja: szive, nem a csövezeték, hanem a vízbeszerző és szivattyútelep, a csövezetékek a véredények. A vízbeszerző- és szivattyútelep, mint említettem a városon kívül — s a katonai kórházon kívül volna építendő, tehát belátható időn belül be nem építendő területen. A főnyomó és elosztó cső a Tokaji-utcán, Vármegyeház-téren, Városház-téren, Iskola-utcán — mindenütt az utcák közepén haladna, a viztorony pedig egy tér közepére épülne; elágazó csövezetéseket is egyelőre csak a főbb és szélesebb utcákra

A legkiválóbb tanúrok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin tudóbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, szamarhurut és különösen láb-badozóknál influenza után ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a

köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban áttegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

vettem fel. Racionális, megvalósítható szabályozó tervet, mely ezen utcák és terek helyét oly mértékben változtatná meg, hogy az a csövezetékre befolyással volna, nem képzelhetek el. De azt sem tartanám szerencsétlenségnek, ami különben esetleg teljességgel kikerülhetetlen, hogy az elfogadott szabályozó terv végrehajtása előtt oly helyeken is fektetettnek elágazó csövezeték, honnan az a megvalósulás után előreláthatólag át lenne helyezendő. Ily ugynevezett előrelátás esetén nem lett volna szabad sehol sem kertet beültetni, sem utcát burkolni, sem kutat furni, sem templomot építeni.

A lejtési viszonyok Nyiregyháza nem játszanak lényeges szerepet. Ott, hol a csövezeték minden pontján legalább egy bizonyos (2—3 atmosztera) túlnyomásnak kell lenni, tökéletesen elegendő a viztornyot a relative legkedvezőbb helyre építeni, mert a város belterületén a terep magassági különbsétek ehhez képest elenyésző csekélyek, a víznyomás pedig a csövezetékben 20—60 méteres vizoszlopig váltakozhatik. A szelvényeknek csupán a csövezeték fektetésénél, vagyis a megépítésnél van fontosságuk, az iszap- és levegő-zsákok kikerülése és a szerelvények helyes elosztása céljából.

És végül kószséggel jelentem ki, hogy a vízvezeték nem okvetlenül szükséges villamos erőre berendezni, csak éppen — a nyiregyházi viszonyok miatt egyedül alkalmas vízbeszerzési mód mellett — a villamos erőátvitel is célszerűen alkalmazható. Hajtógépül alkalmas minden megbízható erőgép, hajtja bár azt gőz, benzin, nyers petroleum, (Diesel motor) villám, stb. Még szelmotort is lehet látni itt-ott nyaralókon, kisebb gazdaságokban, többnyire szárnyaszegetten, járgánnyal pótoltam, de remélem, ez az egy kérdés nem komoly. e.

Debreczen—Galaci eset.

(Szabolcsvármegye törvényhatóságához Debreczen város közgyűlése által intézett felhívás ismeretése.)

A vészharang kongásaként rázta fel hideg közönyéből az egész magyar nemzetet, Debreczen város azon panaszos felhívása, melyet Magyarország minden egyes törvényhatóságához intézett. A felhívás élesen világítja meg a tarthatatlan politikai helyzetet; megdöbbenő igazmondással és a legnagyobb hűséggel mutat rá arra, hogy a kormány érthetetlen és káros magatartása mennyire veszélyes, mennyire mélyreható. Hazánknak nem csak jelenjére, de jövőjére nézve is. Odáig jutottunk már, hogy Debreczen város közgyűlése a hazafias és legnagyobb aggodalom folytán tartott ülést és nem talált az országgyűlés magatartásában elég biztositókat arra nézve, hogy a képviselőház önként és külön felszólítás nélkül megvédi zengzetes nyelvünknek szentesített törvényekbe iktatott jogát. De még azt sem tarthatta elegendőnek, hogy csak ő maga intézen feliratot, hanem a törvényhatóságokat, mint alkotmányunknak régi és kipróbált védőoszlopait is kénytelen volt hasonló feliratok készítésére, és az igazságos felirat pártolására felkérni, mert nem meri remélni, hogy törvényes alapon álló kérelmének kellő fogantja lesz.

Eltekintve attól, hogy nemcsak módjában, de elengedhetetlen és elsőrendű kötelességében is áll az országgyűlésnek, mint törvényeink tiszteletben tartására hivatott legfőbb szervezetnek, az ország jogos és törvényes érdekeit védeni; szégyenletes és lealázó állapotnak tartjuk, hogy a helyzet oda, és annyira elfajulhatott, hogy már remélni sem lehet azt, hogy a képviselőházban többségre jussanak azok, akik a magyar nyelv érdekében adják le szavazatukat.

A pártok, azoknak egymás és a kormány között létre jött egyezményei, annyira bénítólag hatnak az egyes személyekre, hogy azok mintegy megfosztatnak és pedig olyan nagy mértékben — a szabadon való gondolkodás és cselekvés jogától, hogy a pártelnökök által kiadott parancs ellenére cselekedni nem mernek. A jelenlegi pártok vezéremberai pedig vagy nem tudják, vagy nem akarják, az ország közhangulatát felismerni és elfelejtik azt, hogy a képviselők csupán megbízottai és szószólói a választóknak, mely

okból befolyólag minden képviselőnek a kerületében uralkodó nézeteknek az érvényesülésén kellene a legteljesebb odaadással, tántoríthatatlan hűséggel munkálkodnia. Ezzei nem azt mondom, hogy az egyes „helyi nagyságok”-hoz menjenek a képviselők utasításért, hanem a kerületünk közhangulatát kellene ellesniök és annak a megvalósulásán a legteljesebb becsületességgel dolgozniök. Mit láttunk ma? Nagyon sok o. gy. képviselő ellentétbe helyezkedik választóinak óhajával a basáskodó pártelnökök kedvéért. Ezeket a kijelentéseket általánosságban tettem s elszomorító, hogy a képviselőházban jelenleg levő összes pártok mindegyikénél lehet ezeket kisebb nagyobb mértékben észlelni. A mai rendszer lidércnyomásként nehezedik a képviselőkre, amit az is sulyosbit, hogy a pártelnökök sokszor vezeték csapataikat vagy tudatlanságból, vagy pedig meggondolatlanságból és téves eszmék alapján, soha el nem érhető célok felé.

A kormánypárt mindig „a kormány pártolója”, legyen bár a felmerült kérdésben az ország hangulata vele ellentétes. Szavazó automata gyanánt adják le szavazataikat a párttagok és az elnökség által meghatározandó időben és tartalommal mondják el beszédjeiket. Ezek a szónoklatok (?) nélkülözök meggyőződés és meggyőzés hangját, nélkülözök a magyar szónoklatok tüzesességét eredetiségét és megkapóságát. A beszédek adott jelre kezdődnek és szűnnek meg. A függetlenségi párt távolról sem „független”; a párt magatartásán nagyon is meglátszik a kormány nyomása. Ez a párt nem küld tagokat a delegációba, hogy a közös ügyek intézését ellenőrizze és annak intézése irányítást gyakoroljon. Szabadkezet enged tehát a kormánynak éppen a legfontosabb helyen és ez él is a kapott előnnyel, figyelmen kívül hagyja a függetlenségi párt hangzatos jelszavait. A gondolkodni tudókra leverőleg hat a párt ezen magatartása, mert míg nagy garral hirdetik szónokaik az ő kurucmagyarságukat, addig összedugott kézzel nézik, hogy nyirbálják meg Magyarország ezeréves alkotmányát, különösen a közös ügyek terén. De nem csak ennek a két pártnak, de a többi pártnak a magatartása is bosszantó az országra nézve. Ugy viselkednek, mintha nem Magyarország adná nekik a mójok van. Eltekintve egy két szürke felszólalástól közönyösen vették az összes pártok a galaci esetet. Idegenként nézik az ország folyton fokozódó haragját. Érthetetlen előttünk, hogy hogy lehet a szentesített törvények elejtéséért olyan „nagy lármát” csapni. Egyik párt sem száll síkra a magyar érdekekért, engedi azt mindegyik csonkítani. Szükség van tehát az olyan új párt megalakítására, amely a magyarérdekek megvédését tűzte ki céljául és az ország lakosságának közóhaját akarja érvényre juttatni.

A helybeli pártok vezéreivel sem vagyunk megelegetve. A napokban tartotta meg úgy a függetlenségi, mint a kormánypárt közgyűlését és vezetőség egyik helyen sem érintette a galaci esetet. Mi akik ismerjük a pártok állásfoglalását, tudtuk ezt előre. Egyik gyűlésen sem lehetett ezt beszéd tárgyává tenni, mert azt találhatták volna a választók kérdezni, hogy mit tett a párt a sérelem megtorlására, mire kénytelenek lettek volna beismerni hogy: semmit. Szóval gondosan takargatták az esetet mindkét helyen és óvakodtak annak a felemlítésétől. Megyénkből vannak függetlenségi és kormánypárti képviselők küldve az országgházba és tudtommal egyik sem tolmácsolta azon elkeseredést melyet megyénkben Tisza kijelentése eredményezett.

Ilyen körülmények között kénytelen volt Debreczen város a törvényhatóságokat a küzdőtérre szállítani, hogy vele együtt emeljük fel hatalmas és tiltakozó szavukat, a szégyenletes állapot megszüntetése érdekében. De álljon itt Kovács József debreczeni polgármesternek remek nyelvezetü határozati javaslata, hogy lássa a t. olvasó, hogy vannak még olyan lelkes köztisztviselők, akik nem törődve a felsőbbség rosszalásával és küzdenek édes hazánk nagygyá tételén. A határozati javaslat következőképen szól:

„Mint hogy a magyar állam jelvényeinek és különösen nyelvének szuverén jo-

gát számos törvényünk, közelebről az 1848. évi 2. törvénycikk és az 1868. évi 44. törvénycikk is parancsolólag kifejezésre jutatta, — ezen jogok épségben tartását pedig a teljes paritás elrendelésével a közösügyek kezelésére nézve is az 1867. évi 12. törvénycikk 28. szakasza mellözhetetlen föltétel gyanánt kötötte ki — mint hogy e paritásnak nyílt sérelmével a külső képviselöti hatóságok a magyar állam nyelvét és jelvényeit még a magyar állampolgárokkal való érintkezésben is állandóan mellözök, minthogy a nemzet jogait az azokkal szembe helyezkedő törvénytelen gyakorlat bármily hosszú idő alatt sem szüntetheti meg, hanem ellenkezőleg, a törvénytelen gyakorlat megszüntetésére irányuló nemzeti követelés teljesítését teszi halaszthatatlanabbá, minthogy a nemzeti nyelvnek és jelvényeknek a képviselöten való mellözésében különösen sérelmes az a nemzetünket megalázó gyakorlat, mely még a magyar hatóságokat is idegen nyelv törvénytelen uralmának akarja alávetni, minthogy végül a magyar nyelv és jelvények jogainak tiszteletben tartásáról és ezeknek a külképviseleti közös hatóságok által is törvényes gyakorlatba vételéről gondoskodni a magyar királyi felelős kormány kötelessége. — Mindezeknél fogva mondja ki Debreczen szabadkirályi város törvényhatósági bizottsági közgyűlése, hogy az országgyűlés képviselőházához feliratot intéz azon célból, hogy az országgyűlés alkalmas formában utasítsa a kormányt a törvény haladéktalan végrehajtására, valamint határozza el a közgyűlés mindezekkel kapcsolatosan azt is, hogy az ország összes törvényhatóságait megkeresi hasonló szellemü föliratnak az országgyűlés képviselőháza elé leendő terjesztése iránt”

Domaházy Elemér főispán, Tiszának hűséges uszályhordozója, igyekezett a közgyűlési tagokat az indítvány visszavonására bírni. Majd különféle kifogások felhozása mellett visszaakarta utasítani az elnöklő főispán a javaslatot, de a jelenlevő tagok mindegyike a politikai pártiságukra való tekintet nélkül követelték a tárgyalatást. Annyit mégis kivivott a főispán 3 órai huza-vona után, hogy a „haladéktalan” szót a benyújtó törölte a javaslatából. A gyűlés ünnepelte a polgármestert és egyhangulag fogadta el a kénytelenségből megcsonkított javaslatot.

Szeretem hinni, hogy vármegyénk közgyűlése, amely a magyar érdekek megvédésénél mindig első volt az elsők között, most is hű lesz dicső multjához. Szeretem hinni, hogy megyénk közgyűlése nemcsak a törölt „haladéktalan” szót fogja határozatába ismét felvenni, hogy a felirat eredeti erélyessége csorbítást ne szenvedjen, hanem rosszalását is kifogja fejezni a kormányelnök megbocsáthatatlan viselkedése felett még az esetben is, hogy ha az netalán egyeseket kellemetlenül is érintene.

Sa.

HIREK.

Előfizetési felhívás! Lapunk: a „Szabolcs”, a nagy közönség érdekeinek védelését tűzte ki céljául. Mi minden lehető elkövetünk arra nézve, hogy egy terjedelmes és megbízható lapot bocsássunk t. előfizetőink rendelkezésére, amely úgy politikai, mint társadalmi téren híven tájékoztassa az olvasót. A midőn lapunkat tetemes áldozatok árán politikai lappá változtattuk és zászlaja alá a főváros. valamint a megye hirneves politikai és szépirodalmi íróit sorakoztattuk, azon közönség érdeke lebegett szemünk előtt. a melynek tagjaihoz most azon hazafias kéréssel fordulunk, hogy lapunkra előfizetni, illetve a hátrányokat beküldeni sziveskedjenek.

Megyegyülés. Folyó hó 12-én tartja meg a törvényhatóság rendkívüli közgyűlését. A kibocsátott tárgysorozat 83 pontot foglal magába, melyen felül a kibocsátás után érkezett ügyeket is letárgyalják. Tárgyalás alá kerül többek között a vármegyei alkalmazottak illetményeinek és a jegyzők magán munkálatainak rendezése; aug. 15-én városunkba érkező egri érseknek küldöttségileg való fogadása. A többi ügy kisebb jelentőségű.

Személyi hírek. Dr. Téry Ödön belügyi miniszeri tanácsos egy iparügyből kifolyólag városunkban járt és a közegészségügy szolgálatában álló intézményeket megtekintette. Nagyon sok dologról dicsőreleg szólt, de voltak olyanok is, amelyeknek tökéletesítését ajánlotta. — Bencs László f. hó 6-án beszédet tartott az országgházban, amikor az ankétek ellen; a takarékoság, az önálló vámtérület és az adó leszállítás mellett beszélt. — Csicsery Géza ezredes ma egy hete városunkba érkezett és az 5-ik honvéd huszárezred itteni osztálya felett szemlét tartott. — Kopeczek György okl. mérnök, műegyetemi magántanár itt járt és a gőzfürdőt tüzetesen megvizsgálta. — Vas Miklós holnap tartja a helybeli r. kath. templomban első szent miséjét.

Az Ujpárt alakuló közgyűlése. Az Ujpárt városunkban augusztus hó 7-én tartja alakuló közgyűlését, melyen a központi végrehajtó bizottság legutóbbi határozata szerint részt vesznek báró Bánffy Dezső párt-elnök vezetésével: Hok János, Eötvös Károly, Szemere Attila és többen a párt vezető emberei közül. Megyénk politikai életében nagy horderővel bíró eme alakuló gyűlés elé a legszélesebb körökben élénk várakozással tekintenek.

Kinevezés. A főispán Szilcs Frigyes, a helybeli közkórházhoz, orvosgyakornokká nevezte ki.

Uj jótékony nőegylet. A jótékonyág gyakorlása az emberi lélek legszebb megnyilatkozása. S csak természetes, hogy ily célú mozgalom többnyire a nőktől indul ki, már csak azért is, mert jobban ráérnek, de főképpen mert lelkük — a női lélek — az élet viszontagságai között is jobban megőrzi isteni vonását, melyek jó, nemes és szép tettekre készítik. Városunkban új jótékony nőegylet van alakulóban. Tekintélyes számu úri nő vette kezébe a dolog előkészítését, kiknek egyszerűsége és áldozatkészsége remélünk engedi, hogy a megalakuló nőegylet, a mely — minthogy a tagok kézi munkáinak értékesítésével óhajtja a jótékonyág gyakorlásának eszközét megteremteni, — jótékony munka nőegylet névre volna keresztelendő, célját fokozatosan elérni fogja. — A mindenesetre humánus és nemes eszmének sikeres megvalósulást kívánunk.

Halálozások. Vettük a következő gyászjelentéseket: — Özvegy kistatai Virágh Kálmáné született Petrás Bazilidesz Szidónia; kistatai Virágh Andor és neje kis-szozsóczi és folkusfalvi Szenessi Emma; kistatai Virágh László és neje szilasi és pilisi Pilius Emma, és gyermekeik: Kálmán, Margit, Emma, Jolán; úgy a maguk, valamint kistatai Virágh Gyula mint testvér és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, a forrón szeretett férj, a legjobb apa, após, nagypapa, testvér és rokonnak: kistatai Virágh Kálmán, nyugalmazott királyi törvényszéki bírónak élete 71-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek átjatos felvéte után Nyiregyházán 1904. évi július hó 2-án reggel 6 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 3-án délután 5 órakor fognak a római katolikus egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a morgói sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó hó 4-én délelőtt 9 órakor fog a nyiregyházi római katolikus templomban az Egek Urának bemutatni. Nyiregyháza, 1904. évi július hó 2-án. Áldás és béke poraira!

Alantírottak a nagyszámu rokonság nevében is mély fájdalomtól áthatott szívvel tudatjuk a legjobb anya, nagyanya és anyós özv. szelefarmosi Bodó Gyuláné született Für Rózsának folyó hó 2-án délelőtt 8 órakor, élete 50-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldo

gult földi maradványai folyó hó 3-án dultán 3 órakor fognak a Micske-tanyáról a római katolikus egyház szertartásai szerint a dorogi uti sirkertben örök nyugalomra tétetni. Micsketanya, 1904. július 2. Áldás és béke lengjen drága hamvai felett. Gyermekei: Bodó Regina férjével Moták Dezsővel és fiával Árpáddal. Bodó Margit férjével Trón Gyulával és fiával Laczkóval. Bodó Emil.

Dr. Stolte Kunike Helmuth e hó 5-én elhunyt. Ki ne ismerte volna a hatalmas természetű férfiasan szép embert, ezt a germán eredetű, de teljesen magyarra vált derék úri férfit, kit sorsa közibénk vetett, hogy fáradságos leckeadással keresse meg kenyerét. — Greifswaldban született, Poroszország keleti határán. Régi tekintélyes patricius-család gyermeke volt. A greifswaldi egyetemen az államtudományi doktorátust szerezte meg, azután átvette atyja ósrégi könyvnyomdáját és evvel együtt a „Greifswaldi Hírlap“ szerkesztését. Később Lipszéban telepedett le és mint politikai újságíró erős harcot folytatott Bismarck ultramontrán politikája ellen. Politikai okokból távoznia kellett. Franciaországban telepedett le, Lyonban, ahol újságírással foglalkozott. Ekkor nagy csapást mért rá a sors kérelhetetlen, sujtó keze. Szeretett hitvesét ifjúsága teljességében elragadta a halál. A mélyen lesújtott ember két kis gyermekével utra kelt és Magyarországra jött, ide hozták, nővére-éhez a köztisztviselői állású Kunike urnókhöz, hogy azok pótolják gyermekeinek elvesztett anyjukat. Lassacskán beleszokott új hivatásába és tanítványai és mindazok kikkel a megboldogult közelebbi érintkezésben állott tudják, hogy mily nem közönséges élvezet volt a kitünő műveltségű és szellemes férfi társaságában lenni. Sokoldalú ismeretei, finom úri modora és tiszta karaktere csakhamar megkedveltették. A magyar közélet minden ága iránt élénken érdeklődött, Magyarország történelmi múltjára lelkesedett és gyermekeit erős magyar szellemben nevelte. Az elhunytban Nyiregyháza egy érdekes és rokonszenves alakját veszítette el, akit ismerősei és barátai nem fognak egy hamar elfelejteni. — A temetés csütörtökön délután ment végbe. — A közönségre mély hatással levő gyászbeszédet Paulik János ágostai evangélikus lelkész tartotta, melyben az elhunyt nemes egyéniségét és érdemeit méltatta.

Meghívó. A nyiregyházi szabadelvű párt új tisztikar választása, szervezkedés és a folyó ügyek elintézése céljából folyó évi július hó 10-én délelőtt 10 és fél órakor a „Korona“ emeleti kis termében gyűlést tart, melyre a párt-tagok ez uton tisztelettel meghívattak. Nyiregyházán, 1904. július hó 5-én. Martinyi József elnök. Dr. Hoffmann Móricz, jegyző.

Eljegyzés. Özv. Burger Ignácné kedves leányát, Piroskát eljegyezte Vogl Károly Nyaraló-Szent-Lőrincről.

Szinielőadás. Csütörtökön tartottak színházunkban előadást Rákosi Szidi iskolájának jelesen végzett növendékei. A majdnem teljesen megtelt ház nagyon meg volt elégedve a növendékek játékával és azt nem bírálta a kritikának azon mértékével, melylyel az elszerződött színészeket szokta bírálni. Forgács Antal nagyon jól játszott, Király Ernő pompásan énekelt. Krasznay Aranka jó volt. Hudák Juliska szavalatával, zongora játékával, különösen pedig rendkívül kecses táncával elragadtatta a közönséget. Miklósi Margit dicséretet érdemel. A közönséget kellemetlenül érintette az, hogy Lakos Vilma az 5 éves táncművész nő lekésett a vonatról s így az előadáson meg nem jelenhetett. Ezen körülményt csak a „Megjött a papa“ című bohózat után hirdették ki a színpadról. Voltak olyanok, akik előre kicsinált dolognak vették az egészet, pedig ezt megdöntötte a Király Ernő kijelentése.

Necrológ. Raisz Edéné szül. Bölke Ida Eperjesen, 75 éves korában folyó hó 2-án elhunyt. Nevezett Nyiregyházán is jól ismerték és benne dr. Meskó László nagynénjét gyászolja.

Újabb csapás. Jeleztük a múlt évben, hogy a Lehocki András helybeli, simapusztai birtokos szőlőjében a firkáló bogár jelenléte állapított meg. A firkáló bogár jelenlétének megállapítása az állami rovtartani ál-

lomás útján történt, hova az elcsenevészült tőkéből a polgármester, mint a mezőrendőri ügyosztály főnöke, mutatót küldött be. Lehocki András ki lett tanítva a védekezési módra, s azt teljesítette is, de eredmény nélkül. A firkáló bogár ugyanis folyton terjed, a tőkék pusztulnak, termés eképen nincsen is. A napokban, Lehocki András ismét egy üvegcese bogarat mutatott be a mezőrendőrségnél és jelentette, hogy a bogarak átvándoroltak a szomszéd tulajdonos szőlőjébe is. Mi gondolkodtunk emez újabb csapás felett és ama nézetünknek adunk kifejezést, hogy a firkáló bogár könnyen ellepheti a szabolicsmegyei szőlőket, ha hathatósan nem védekezünk ellene. A legjobb védekezés abban állana, ha Lehocki és szomszédjának szőlőjét az állam teljesen kiirtatná, megsemmisítené és a talajt pusztító folyadékla öntetné le. Erre annál nagyobb a szükség, mert a milliókat érő megyénkbeli szőlők vannak az említett bogár által fenyegetve.

Turnusz Margitka, Turnusz Ede nyugalmazott királyi adótárnok leánya a napokban általános jeles eredménynyel szerezte meg a debreceni Svetits-intézetben a tanító-női oklevelet.

Dr. Springer Géza lapunkban közölt tanulmány útja befejezéshez közeledik és — a mint értesülünk — folyó hó 15-én jön haza, hogy női- és gyermekklinikákon szerzett tapasztalatait szenvedő embertársaink javára hasznosítsa.

Táncvigalom. A nyiregyházi kocsigyártó ifjúság 1904. évi július hó 17-én, vasárnap az ipartestület dísztermében, világpostával egybekötött, jótékonycélú, zártkörű táncvigalmat rendez. A tisztajövedelem az árvaké. Belépti díj: Személyenkint 1 korona 20 fillér családjegy 3 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

A nyiregyháza-sóstó-dombrádi keskeny vágányu motoros vasut végrehajtó bizottsága a folyó július hó 12-én, kedden délután tél 4 órakor Nyiregyházán, a városháza nagy termében gyűlést tart. A gyűlés főtárgya Nagyhalász és Dombrád között a Karkalom és a Harsányi-féle juhászház közötti részen a vonalvezetés megváltoztatása iránt a Tisza felé elterülő nagy birtokok birtokosai által a végrehajtó bizottsághoz beadott kérelem.

Növendékek főlvétele a postán. A kereskedelmi miniszter posta- és táviró-segéd-tisztte való kiképzés céljából a m. kir. posta-, táviró- és távbeszélőhivatalokhoz 1904-ben 255 posta- és távirónövendék felvételét engedélyezte. Azok a magyar honos ifjak pályázhatnak, akik a magyar nyelvet, a horvát-szlavonországi illetőségük pedig a horvát nyelvet szóban, írásban bírják, továbbá a középiskola IV-ik vagy ezzel egyenlő rangu más iskola megfelelő osztályát hazai intézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek. E feltételeken kívül a pályázók községi, erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetetlen magaviseletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges voltukat is igazolni tartoznak. A felvételért sajátkezüleg írt, ivenkint egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott kérvénnyel 1904. július végéig lehet folyamodni. A kérvény az illető posta- és táviró-igazgatósághoz címezve, ahhoz a posta- és táviróhivatalhoz nyújtandó be, ahová a folyamodó felvételét óhajtja. A folyamodványra a szülőknek, illetve árváknál a gyámnak beleegyező nyilatkozata ts ráirandó. A budapesti posta- és táviróhivatalokhoz kiképzésre csak oly növendékek vehetők fel, akik helyben szülőiknél, vagy rokonaiknál laknak. A felvett növendék köteles a szolgálatot legkésőbb október 1-én megkezdeni. A növendékek 18 éves koruk betöltéséig gyakorlati kiképzés alatt vannak, a kiképzés első felében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek, az első év második felében azonban kincstári posta-távíró hivataloknál havi 15 korona, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben havi 40 korona és a ne-

gyedik évben havi 50 korona napidij-átalányt kapnak. A növendékeket 18 éves életkoruk betöltése után a posta-távíró-igazgatóság székhelyén vizsgálatra bocsájtják és a vizsgálat sikeres letétele után kinevezetésükig napidijas minőségben kapnak alkalmazást. Budapest vizvárosi hivatalánál 2, az óbudainál 1, a kőbányainál 1, az angyalföldinél 1. Fiumében 3, Szegeden, Balassagyarmaton, Esztergomban, Gyöngyösön, Salgótarjánban és Zólyomban 2—2, Besztercebányán, Cegléden, Hatvanban, Karczagon, Kiskunfélegyházán, Kisujszáláson, Mezőtúron, Nagykőrösön. Szentesen és Nagyszécsényben 1—1 növendéket vesznek fel. Továbbá az aradi, békéscsabai, belényesi, debreceni, gyulai, kisvárdai, makói, nagybányai, nagykárolyi, nyiregyházi, orosházi, püspökladányi, szarvasi, szatmárnémeti, szilágyosmlyói, zilahi, battonyai, békési, élesdi gyomai, hajduböszörményi, hajdunánási, margittai, mátészalkai, mézőberényi, nagylaki, nyirbátori, pankotai, soborsini, szeghalomi, szinyérváraljai, szemlaki, tótkomlói, ujszentannai, és világosi posta- és távirdahivataloknál is vesznek fel kiképzés végett növendékeket. Bővebb felvilágosítást a helybeli posta- és távirdahivatal — az érdeklődőknek — készséggel ad.

Az új róm. kath. templom átvételét a bizottság folyó hó 15-én fogja eszközölni. Az ezt követő felszentelésre, elháríthatlan akadályok elő nem fordulása esetében, maga az ércei érsek Ö méltósága is le jön Nyiregyházára, akit méltó ünnepélyesség között szándékszik fogadni városunk és a környék lakossága, vallás különbség nélkül. A felszentelés emlékére remek kivitelű ércek bocsátatnak forgalomba, melyeknek egyik oldalán az érsek Öexcellenciájának az ércképe, a másik oldalán pedig a felszentelendő templom rajza látható hosszabb köriratok kapcsán. Mindkét kép nagyon hü és művészi munka. Az ércek egy forintos nagyságúak és bronz, ezüst, valamint arany kivitelben kerülnek forgalomba. Igazán helyes eszme volt az ércek készítése, mivel ezek maradandó emlékekül fognak szolgálni a felszentelés ünnepének. Előjegyzéseket Schiller Gyula helybeli, jó hirnevű ékszerész fogad el. A magunk részéről is ajánljuk a remek kivitelű ércek beszerzését.

Bele fult a Tiszába. Hegedüs László 32 éves kisvárdai m. kir. posta segéd tiszt folyó hó 3-án Pusztarozsály község határában a Tiszába fult. A tehetséges fiatal ember szerencsétlensége általános részvétet keltett.

Orvtámadás. Horváth László helybeli sármunkást hétfőn este még eddig ismeretlen tettes arcon lőtte. Horváth súlyosan megsérült és a tettest a sötétben fel nem ismerte.

Rejtélyes eset. Katona Jánosné thassi lakosnőnek 14 éves János nevű fia mult hó 26-án eltűnt. A fiu az anyjával legjobb egyetértésben élt s így az önként való távolmaradás ki van zárva. A hatóság széleskörű nyomozatot indított.

Vadászati jog bérbeadása. Dombrád község 5790 kat. holdas vadászterületét, folyó hó 18-án adják, a község házában, 6 évre bérbe.

Elgázolás. Kovács Mihály orosi lakos szerdán Varga Pálnét gondatlanságból szekerével elgázolta. Vargánét súlyos sérülésével lakására szállították.

A Nyiregyházi Általános Hitelintézet Részvénytársaság, a Városház-utca 7. szám alatt megkezdete működését.

Mérgezés. Tegnapelőtt reggel, az itteni kir. törvényszék vizsgálóbírája, orvosszakértőkkel Szabolcs községbe ment ki, hogy egy mérgezési esetről vizsgálatot és boncolást ejtsen, illetve ejtessen meg. Az orvosok gyufaidattal való mérgezést állapítottak meg. A többi adat egyelőre hivatalos titok.

Köszönet nyilvánítás. A nyiregyházi szabók szakegyületének július hó 2-ik napján tartott mulatságán felülfizetni szivesek voltak Kerekes Pál 10 kor., Grosz Adolf kávé 6, Modern és Breitner Budapest, Beer és Rosenberg Budapest 5—5, Huray Dániel, Herskovics Márton 4—4, Hinler Miksa és Társa Budapest, Hercka Gusztáv és fia Budapest, Oláh Ferenc, Mencil Dávid 3—3 kor. Lengyel Miklós, Meszinger H. és fiai Budapest, Szabó Sándor, Berkovics Bernáth, Dallos

Péter, Sigl őrmester, Zala Mór, Nagy Gyula, 2—2 kor., Csizák Antal, Kis Bálintné 1.20—1.20 Gorzsás József, Soltész Elek, Kraft Bálint, Hólek Sámuel, Rajtik Miklós, Lázár Dezső, Bacher Lajos, Szilágyi Demeterné, Prohászka Gyula 1—1 kor. Soltész Jánosné, Lachovics Sándor, Kozák Mihály, Répánszky János Gebri Ferenc, Lukácskó N., Kis Sámuel, Schleiffer Vilmos, Molnár András, Adorján János, Kis Bálint, Winer Mór 80—80 fillér, Pécsi Lenárd, Szilágyi Gyula, 60—60 fillér, Lövy őrmester, ifj. Kis Bálint 40—40 fil. Karikó János, Frank Ferenc, Vaskó Mihály 20—20 fil. Krecsák Pál 10 fil. Jegyét megváltotta: Dr. Pröhle Vilmos 3 koronával. Amidőn egyetünk nevében a fent nevezetteknek hálás köszönetünket kifejezzük, ezuttal köztudomásra hozzuk, hogy diszelnökünknek: Kerekes Pál urnak tevékeny közreműködéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztunk. Nyiregyháza, 1904-ik évi július hó 6-án. Mély tisztelettel a nyiregyházi szabók szakegyületének vezetősége.

Érdekes vásár. Báró Vay Arnold tiszalöki birtokos, a nyiregyházi luxus vásáron kiállított, egvik nem díjazott négyes fogatát eladta 4000 koronáért Fáy Béla tóalmási földbirtokosnak.

A „Budapesti Ujságírók Egyesülete” segélyalapja javára egy Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festművész festményei, mint különálló műmellékletek lesznek a műben. Az Almanach igazán szemé és lelket gyönyörködtető nagy albumalaku diszmű lesz. Ára 5 forint. — Megrendelések a „Budapesti ujságírók Egyesülete Almanachja” kiadóhivatalához küldendők, Budapest. VII, Károly-körút 9. Mutatoul közöljük Pekár Gyula cikkét, tárcarovatunkban melyet az Almanach számára írt.

A sertésvész városunk belterületén is megállapított már négy udvarban, dacára az elrendelt szigorú óvintézkedéseknek. — Mivel a betegség tova terjedésének oka lehet, hogy a lakosok sok esetben a mázsálás ürügye alatt sertéseiket a mázsához hajtják s ott marha-lelél nélkül eladják, a rendőrkapitányság elrendelte, hogy sovány sertéseket a mázsához hajtani tilos, csupán kővér sertés hajtható a mázsához, amelyet levágás céljából helybeli hentes már meg vett, úgy azonban, hogy oda hajtás közben más sertésekkel egyáltalán ne érintkezzenek. Megtiltatott azonkívül újból a sertéseknek az utcán való legeltetése s azok, kiknek sertése az utcán találatik, szigoruan büntetve lesznek, mivel az utcán egészséges sertések beteg sertésekkel, vagy azok válladékaival érintkezhetnek s így a ragályt szintén megkaphatják.

Circus. Smidt circusa az eredeti terv szerint már a hét közepén el akarta hagyni városunkat, azonban előadásainak sorozatát közkívánatra meghosszabította. Még egy pár nap itt marad, a mikor új és még itt nem látott mutatványokat szándékszik bemutatni. Nagy Károly mesterbirkózót, aki Magyarországgal legerősebb emberei közé tartozik, lehozatta Budapestre az igazgatóság így a közönség igen érdekes birkózási jeleneteknek a szemtanuja minden este. Az előadások jók, a mutatványok meglepők, a közönség pedig minden nap elég szép számmal látogatja a circust.

A nyiregyházi termény és áruraktárnál f. hó 5-én 2300 mm. buza, 8600 mm. rozs, 100 mm. árpa, 1900 mm. zab, 900 mm. tengeri volt beraktározva.

„Karikás.” A vidék legelterjedtebb élclapjának — hogy e mulattató és érdekes élclapot minden család megrendelhesse — előfizetési díja egy negyed évre 62 és fél krajczár. Mutatvány számot a kiadó hivatal kívánatra küld. Debreczen, Miklós-utca 1-ső szám.

Vasuti szállító hivatal Nyiregyházán. Folyó hó 15-én kezdi meg működését a szállító hivatal, melyet özv. Sicherman Dávidné, fog vezetni. 50 kg. sulyu csomagért 30 fill. minden további 50 kg.-ért 10 fillért szedhet a vállalkozó.

Termény árak:

Buza	7.50—8.10
Rosz	5.60—5.80
Árpa	5.70—5.80
Zab	5.40—5.50
Tengeri	5.50—5.60

Szabolcsvármegye vasuti hálózatának menetrendje.

(Érvényes 1904. május 1-től.)

I. Nyiregyházáról Debrecen felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 6 ó 50 p, 10 ó 24 p, 2 ó 34 p, 6 ó 42 p. Császárszállás: * 6 ó 58 p, —, * 2 ó 42 p, * 6 ó 50 p. Ujfehértó: 7 ó 12, 10 ó 44 p, 2 ó 56 p, 7 ó 04 p. Debrecenbe érkezik 8 ó 04 p, 11 ó 31 p, 3 ó 48 p, 7 ó 50 p.-kor. Budapestre érkezik 1 ó 50 p, 6 ó 40 p, 9 ó 35 p, 5 ó 45 p.-kor. Ezen kívül július hónapban még egy vonat indítatik, mely Nyiregyházáról 8 ó 52 p, Császárszállásról * 9 ó 09 p, Ujfehértóról 9 ó 35 p indul és Debrecenbe 11 ó 05 p. ér be.

II. Nyiregyházáról Szerencs felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 9 ó 31 p, 5 ó 32 p, 9 ó 05 p. Királytelek: 9 ó 45 p, 5 ó 45 p, 9 ó 23 p. Görögcszállás: 9 ó 55 p, 6 ó 01 p, 9 ó 36 p. Rakamaz: 10 ó 14 p, 6 ó 15, 9 ó 55 p. Szerencsre 10 ó 52 p, 6 ó 51 p, 10 ó 43 p.-kor. Budapestre pedig 7 ó, 6 ó 35 p érkezik. A Nyiregyházáról 5 ó 32 perckor induló vonat Satoraljaujhelybe ér 7 ó 56 p.-kor.

III. Nyiregyházáról Csap felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 6 ó 55 p, 11 ó 53 p, 6 ó 48 p. Sóstó: 7 ó 07 p, 12 ó 04 p, 7 ó. Kemece: 7 ó 27 p, 12 ó 20 p, 7 ó 18 p. Nyir-Bogdány: 7 ó 37 p, 12 ó 29 p, 7 ó 28 p. Demecser: 7 ó 53 p, 12 ó 40 p. 7 ó 47 p. Pátróha: 8 ó 07 p, 12 ó 52 p, 8 ó. Kis-Várda: 8 ó 31 p, 1 ó 10 p, 8 ó 21 p. Fényes-Litke: 8 ó 46 p, 1 ó 22 p, 8 ó 35 p. Thuzsér: 9 ó 04 p, 1 ó 36 p, 8 ó 54 p. Csapra érkezik 9 ó 30 p, 2 ó, 9 óra 21 perckor.

IV. Nyiregyházáról Mátészalka felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 7 ó, 6 ó 54 p. Nagy-Kálló: 7 ó 44 p, 7 ó 29 p. Kálló-Semjén: 8 ó 19 p, 8 ó 02 p. Mária-Pócs: 8 ó 43 p, 8 ó 22 p. Nyir-Bátor: 9 ó 30 p, 8 ó 53 p. Császári: 9 ó 44 p, 9 ó 07 p. Hodász: 10 ó 01 p, 9 ó 20 p, Mátészalkára érkezik 10 ó 28 és 9 ó 47 perckor.

V. Nyiregyházáról Tisza-Polgár felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 7 ó 20 p, 9 ó 31 p, 5 ó 37 p. Királytelek: 7 ó 43 p, 9 ó 45 p, 5 ó 56 p. Görögcszállás: 8 ó 11 p, m 10 ó 05 p, 6 ó 26 p. Bashalom: 8 ó 23 p, m 10 ó 13 p, 6 ó 38 p. Tisza-Eszlár: 8 ó 32 p, m 10 ó 19 p, 6 ó 48 p. Kísfás-Földház: 8 ó 43 p, m 10 ó 27 p, 6 ó 59 p. Hajnalos: 8 ó 56 p, m 10 ó 36 p, 7 óra 12 p. Tisza-Lök: 9 ó 15 p, érk. m 10 ó 43 p (tov. nem megy), 7 ó 36 p. Rázom: 9 ó 27 p, 7 ó 46 p. Tisza-Dada: 9 ó 55 p, 8 ó 12 p. Tisza-Dob: 10 ó 10 p, 8 ó 25 p. Tikos: 10 ó 32 p. 8 ó 47 p. Tisza-Polgár: 10 ó 50 p, 9 ó 05 p. (l. a XII-ik tételt is.)

VI. Debrecenből Nyiregyháza felé induló vonatok.

Debrecenből indul: 8 ó 13 p, 12 ó 19 p, 4 ó 11 p, 6 ó 56 p.-kor. Ujfehértó 9 ó 04 p, 1 ó 11 p, 5 ó 02 p, 7 ó 54 p. Császárszállás: * 9 ó 15 p, * 1 ó 22 p, * 5 ó 13 p. — Nyiregyházára érkezik: 9 ó 24 p, 1 ó 31 p, 5 ó 22 p és 8 ó 13 p.-kor.

VII. Szerencsről Nyiregyháza felé induló vonatok.

Szerencsről indul: 5.10, 8.47, 5.08. Rakamazról 5.55, 9.35, 5.44. Görögcszállásról 6.12, 9.55, 6.11. Királytelekről 6.22, 10.04, 6.20. Nyiregyházára érkezik 6.35, 10.16, és 6.32 perckor.

VIII. Csapról Nyiregyháza felé induló vonatok.

Csapról indul 6.06, 2.56, 6.14. Fényes-Litkéről 6.51, 3.35, 7 óra. Kis-Várda: 7.13, 3.51, 7.17. Pátróha: 7.29, 4.04, 7.33. Demecser: 7.49, 4.16, 7.48, Nyir-Bogdány: 8.01, 4.28, 8.01. Kemece: 8.11, 4.38, 8.14. Sóstó: 8.30, 4.55, 8.35. Nyiregyházára érkezik 8.41, 5.05, és 8.47 perckor.

IX. Mátészalkáról Nyiregyháza felé induló vonatok.

Mátészalkáról indul 3.33, 1.40. Nyir-Bátor: 4.38, 2.57. Mária-Pócs: 5.01, 3.25. Kálló-Semjén: 5.26, 3.54. Nagy-Kálló: 5.50, 4.26. Nyiregyházára érkezik 6.22, 4.58 perckor.

X. Tiszapolgárról Nyiregyháza felé induló vonatok.

Tiszapolgárról indul 3.15, 1.50. Tikos: 3.32, 2.09. Tiszadob: 3.52, 2.35, Tiszadada:

4.12, 2.56. Rázom 4.28, 3.14. Tiszalökről indul: 4.51, m 9.08 (uj indítás), 3.26. Hajnalos: 5.04 m 9.16, 3.38. Kistás-földház: 5.18, m 9.25 3.51. Tisza-Eszlár: 5.30, m 9.32, 4.02. Bashalom: 5.42, m 9.38 4.11, Görög szállás: 6.17, m 9.55. 4.33. Királytelek: 6.33, 10.04, 4.50. Nyiregyházára érkezik 6.54, 10.16, és 5 óra 13 perckor. (l. a XII-ik tételt is).

XI. A Debrecen — Nagykárolyi vonal.

a) Nyirábrányból Debrecen felé indul 5.44 9.28, 6.27, g *8.14, 10.56. g *3.27.

b) Nyirábrányból Nagykároly felé indul g *12.58, 4.45, g *7.15, 8.56, 3.34, 5.56.

XII. Debreczen — Tiszalöki vonal. (Motorkocsi.)

a) Debreczenből ind. 5.35, 12.11, 4.25, Búd-Szent-Mihályra érkezik 7.52, 2.30, 6.56. B.-Szentmihályról indul (uj indítás) 4.03, 7.53, 2.31, 6.58. Tisza-Lökre érkezik 4.20, 8.10. 2.48, 7.16.

b) Tisza-Lökről indul 4.46, 12.59, 3.36, 7.41. B.-Szentmihályra érkezik 5.04, 1.16, 3.53, 7.58 tov. nem megy. B.-Szentmihályról indul 5.05, 1.17, 3.54. Debreczenbe érkezik 7.40, 3.34, 6.12 (l. az V. és X. tételket is).

Jelmagyarázat: Az éjjeli órák „cursiv”-ból vannak szedve. Az indulási idők vannak kitéve. * = Feltételes megállást jelzi. — = A vonat megállás nélkül áthalad. g = gyors. vonat. m = motoros, a többi személyvonat.

Nyilttér.*)
Nyilatkozat.

A „Szabolcs” politikai lap f. évi június hó 25-én megjelent számában a csarnokban „A mi a XX-ik században történt” cím alatt egy cikkem jelent meg, melynek tartalmából Teremy Ferencz napkori jegyző az általa megtörtént viselkedésére ismert. Jó lehet. hogy cikkemben nevet nem említettem, mégis tudta kiről van szó. Ebből kifolyólag Teremy Ferencz a demecseri postán f. évi június hó 29-én délután azt kérdezte tőlem, hogy miért irtam én meg cikkemet csak öt hét után, s miért léptem fel a fiatal uriaszony védőjeként csak most. Hogy ezen kérdéseire neki teljesen kielégítő feleletet adtam, bizonyítják Dávid István demecseri postamester, Dávid Istvánné postamesterné, Nagy Béla mérnök és özv. Lengyel Józsefné, kik fül-tanui voltak párbeszédünknek. Hogy a Teremy Ferencz által felvett kézirat nem helyes és nem felel meg a valóságnak már abból is kiténik, hogy a jelenvoltak közül csak Dávid István postamester és az ott jelen nem is volt Szepsi Sámuel segédjegyző által lett aláírva.

Különben pedig az ügy további elintézésére az illetékes hatóság lesz hivatva. Demecser, 1904. július hó 9-én.

Keszler Károly.

*) E rovat. alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség

SIRKÖVEK
mindenféle alakban, nagyságban és a legolcsóbb árak mellett kaphatók:
Führer Zsigmond Fiajánál
Nyiregyházán, Vármegyeház-u. 5. sz.

A „Kávé király”-hoz.

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉT” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s eddig még egy nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízeli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a légérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal elillan, valamint minden izzu s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaiállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgamos doboz	—	4 kor.	80 fill.
2 „	—	9 „	—
4 „	—	17 „	20 „

Ezen különleges pörkölt kávén kívül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaiállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin.	KUBA	kor. 13-50
1 „	CEYLON	11-0
1 „	JAMAICA	11-0

BIRÓ ÉS TÁRSA
a „Kávé király”-hoz
BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körut 2 b.

A „Kávé király”-hoz.

Nyiregyházi Általános Hitelintézet

Részvénytársaság.

Nyiregyháza, Városház-utca 7. sz.

Elfogad betéteket betét-könyvekre és folyószámlára **legmagasabb kamatláb mellett** (a chequerendszer alkalmazásával is).

Kölesönt nyújt váltókra, kötelezvényekre és mindennemű hitelpapírokra, **a legméltányosabb feltételek** mellett.

Folyószámla-hitelt engedélyez a legmérsékeltebb kamatláb mellett.

Értékpapírokat és külföldi pénznemeket vesz és elad; szelvényeket bevált.

Olcsó jelzálog-kölcsönök.

Igen mérsékelt díjfizetés mellett **Safe-depositok** állanak teljesen tűz- és betörésmentes páncél-szekrényben a t. közönség rendelkezésére. Ez a legbiztosabb mód ékszerek és egyéb értékek megőrzésére. A fiókok kulcsai egyedül csak a bér-lőnél vannak és az intézet tisztviselői által sem nyithatók ki.

Erdélyi bányarészvénytársaság

Compagnie des Mines de Transylvanie (Hongrie)

Igazgatóság: **EGERES** (Kolozs megye.)

Kitűnő minőségű

akna és darabszenünket

melyet nagyszámu gőzmalom, gyár, tégláégető, gazdasági vállalat stb. a legnagyobb megelégedéssel használ, szállítjuk bármely magyarországi vasutállomásra

a legolcsóbb áron vezérképviselőnk útján:

Kraus Károly J.

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

Ügyes ügynök **Nyiregyháza és vidéke** részére kerestetik. Szives ajánlatok a **vezérképviselőhöz** intézendők.

Málnási Mária Forrás

természetes alkalikus sós savanyúvíz. A légzőszervek hurutos bántalmainál, a **tüdő tuberculosis minden stádiumában** a bélhuzam hurutos bántalmainál és **gyomorégésnél** páratlan hatása.

Főraktár: **Szentpétery Lajos**
Nyiregyháza.

Alkalmi vételek áruháza.

Tömeges vételek folytán a következő cikkek állanak a nagyérdemű vevőközönségnek **bámulatolcsó árban** rendelkezésére:

férfi- és női gyapju-szövetek, vásznak, kanavászok, köpper, schiffon és batisztárak, ágy- és asztaltakarók, szőnyegek, fehér és színes damaszt-készletek, férfi ingek és gallérok, ruhadiszek, csipkék, betétek és szalagok, zsebkendők, férfi-, női és gyermekharisnyák.

10 koronán felüli bevásárlásnál külön 5% engedmény.

Prager Károly
Zöldség-tér.

Van szerencsém a gazdaközönség szives tudomására hozni, hogy Szabolcs megyei számos üzletfelem kívánatára — és kényelmére — **Nyiregyházán, a (Gróf Károlyi-téren)** szintén létesíték

mezőgazdasági gépezetet,

hol ugyanis, egy nagyobb szabásu **gépraktárt** építve, **jobb gyártmányu** mindennemű gazdasági gépeket, valamint műszaki cikkekét állandóan raktáron tartani fogok. — E téren, 14 év óta szakszerűen vezetett üzletem és szolid kiszolgálásom elég garantiát nyújt arra, hogy t. üzletfeleim legjobb megelégedését ezután is kiérdemeljem; annál is inkább, mert én minden faj gazdasági gépek technikai előnyeit is, a gyakorlat útján szerzett bő tapasztalataim által tanulmányozva, a mezőgazdaság különböző munkálatára szolgáló gépezeteket — mint jól bevált speciális eszközöket — ajánhatom.

Tekintettel továbbá, több elsőrangú gépgyáros czéggel évek hosszú során fennállott üzleti összeköttetésemre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nagybani kötéseim által nyert olcsó beszerzési áraim révén, ügyfeleimnek a lehető legversenyképesebb árat és előnyös feltételeket nyújthatom. Az igen tisztelt Gazdaközönség szives rendelményeit kéri:

Főüzlet: Nyiregyházán, a Gr. Károlyi-téren.
(Vasut-utca mentén.) Fiókuzet: Mátészalkán.

Teljes tisztelettel
Lichtmann Vilmos.

Nagy raktár,

Cérna és pamutvásznak,
Regenhardt-féle fehér és
színes asztalkészletek,
zsebkendők, törülközők,
kész női fehérneműben.

Futó és Sofa szőnyegekben,
ágytakaró készletek, csipke és
szövet függönyökben.

Menyasszonyi kelen-
gyék a legfinomabb ki-
vitelig állítatnak össze.

Ungár Lipót,
divatáruháza Nyiregyházán.

Valódi Attila- és Vermorel-féle permetezők.

AZ EREDETI

ATTILA

SZŐLŐPERMETEZŐ

egyedüli elárúsítását sikerült egész Szabolcsmegyére elnyernem.

ATTILA

(kivehető szélkazánu) szőlőpermetezőket két szóróval egy közönséges és egy szabadalmazott „habszóróval”.

Ugyiszintén eredeti Vermorel permetezőt is, legolcsóbb áron, esetleg megegyezés szerint **részletfizetés** mellett bocsátom a vevőközönség rendelkezésére, valamint mindennemű s a legjobb faju **rafia háncs**

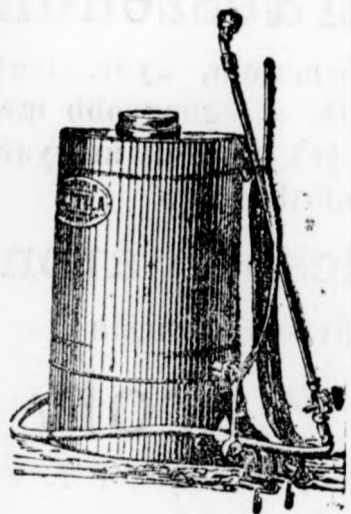
és **kékkövet** legolcsóbb árban árusítom.

Tisztelettel **Wassermann Sámuel**

Nyiregyháza, Zöldségtér 2. (Saját-ház.)

Vidéki megrendelések pontosan s azonnal eszközöltetnek.

Rafia háncs és kékkő.

Üveg és porcellán.

Fűszer, gőzmalmi liszt.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselőlet és bizományi raktár:

Májerszky Barnabás gépgyárosnál
Nyiregyházán.

Saját gyártmányu

SZIVATTYUK

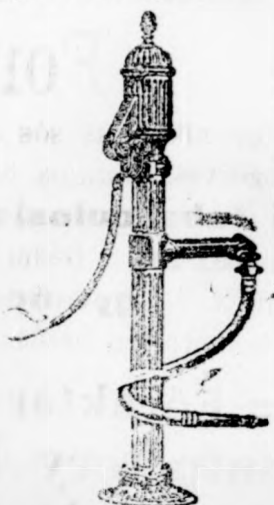
többféle kivitelben

==== kaphatók ====

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu gyárában

Nyiregyházán.

PIRINGER J. ===

=== könyvnyomdája

elvállal bármiféle nyomtatvány gyors és jutányos ár melletti elkészítését.